

Mentor Ellis Verduijn en schoolcoach Edith Rijks

Meebewegen met de leerling

In de afgelopen twee jaar heeft het Stedelijk Dalton Lyceum/locatie vmbo in Dordrecht het leerwerktraject in een gloednieuw jasje gestoken. Mentor Ellis Verduijn en schoolcoach Edith Rijks vertellen over het resultaat: leerwerktrajecten in vier profielen, die een passende plek bieden voor deze leerlingen, die aansluiten bij waar ze goed in zijn en leerlingen de kans bieden op een diploma, want: "Elke leerling heeft recht op onderwijs dat bij hem of haar past."

Meestal gaat er wel wat vooraf aan de keuze voor een leerwerktraject, vertelt Edith. "Het gaat vaak om leerlingen die in didactisch of gedragsmatig opzicht niet goed kunnen meekomen. Zo'n leerling 'plopt' vaak in de onderbouw omhoog. Het ondersteuningsteam, bestaande uit de zorgcoördinator, de schoolcoach, een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband, de teamleider, een gedragscoach en een ouder-kindcoach, houdt elke twee weken een leerlingbespreking. Een gesignaleerde leerling wordt nauwgezet gemonitord en krijgt ondersteuning, bijvoorbeeld om taalachterstand bij te spijkeren. "Als dat niet voldoende oplevert komt het leerwerktraject als passende optie in beeld, voor die leerlingen die wel de capaciteiten hebben om het niveau aan te kunnen, maar vanwege hun gedrag of leerachterstanden niet in een reguliere basisklas kunnen meekomen. Thuiszitten willen we ten alle tijden voorkomen!" Om te zorgen dat de juiste leerling op de juiste plek komt is er voor alle betrokkenen een signaleringslijst opgesteld (zie plaatje) en een stappenplan voor de mentor.

Linker- en rechterhand

Samen met collega/stagebegeleider Boudewijn Bax vormen Ellis en Edith de drijvende krachten achter het leerwerktraject, of, zoals het op het Stedelijk Dalton genoemd wordt: de Dalton Vakopleiding (DVO). Ellis regelt de organisatie en voert mentorgesprekken over de gang van zaken op school op de dagen dat de DVO-leerlingen op school aanwezig zijn. Schoolcoach Edith is speciaal ingehuurd om thuiszitters te voorkomen. "Ik voer gesprekken over hoe het echt met de leerlingen gaat, ook in de thuissituatie." Ze ondersteunt de mentor op gedragsbied en is als schoolcoach drie uur werkzaam voor DVO. Het samenwerkingsverband draagt zorg voor de financiering daarvan. Boudewijn zoekt samen met de leerlingen naar een geschikte stageplek, onderhoudt contacten met stagebedrijven, legt stagebezoeken af, bespreekt het functioneren op de stageplek en begeleidt bij het maken van een stageverslag. "Mijn linker- en mijn rechterhand", lacht Ellis. "We sparren en kijken samen wat nodig is om

SIGNALERINGSLIJST GESCHIKTHEID DVO

WANNEER KOMT EEN LEERLING IN AANMERKING VOOR HET DVO?

	JA	NEE
De leerling loopt vast in het reguliere lesaanbod.		
De leerling is gemotiveerd om zijn/haar diploma te behalen op het Stedelijk Dalton Lyceum locatie vmbo.		
De leerling kan onder begeleiding zelfstandig werken.		
De leerling is meer een doener dan een denker.		
De leerling is beter in staat tot leren te komen in een kleine groep.		
De leerling is sterk genoeg om zijn/haar examen te behalen voor de praktijkrichting en het vak Nederlands.		
De leerling beheerst voldoende sociale vaardigheden om binnen een bedrijf met gepaste begeleiding stage te lopen.		

het voor een leerling een succes te maken. Zo kan het zijn dat we extra informatie via de stagebegeleider doorspelen aan het stagebedrijf."

"Twee jaar geleden hebben we het leerwerktraject nieuw leven ingeblazen en op basis van onze visie zó gestructureerd, dat de leerlingen er het meest uit kunnen halen," zegt Ellis. Door het vakcollegeconcept krijgen leerlingen vanaf leerjaar 1 al meer praktijklessen dan gebruikelijk. Het leerwerktraject start vanaf de derde klas. Leerlingen stromen in vanuit de eigen onderbouw van de school, maar - op detacheringsbasis - ook vanuit andere scholen. Zo doet een leerlinge die op haar vorige school veel verzuimde het in de DVO prima, niet alleen in haar stage, maar ook op school. "Het zijn leerlingen die graag leren van en in de praktijk. In de schoolse situatie vinden ze hun draai niet, terwijl ze in hun stages uitblinken." Daarmee staat de teller van DVO op negen jongeren, twee in klas 4 en zeven in klas 3, verdeeld over alle vier de profielen: HBR, PIE, Z&W en E&O.

Out-of-the-box

Op maandag en dinsdag zijn de DVO-leerlingen op school, op woensdag, donderdag en vrijdag lopen ze stage. De stage omvat 640 uur, maar in individuele gevallen kan dat zomaar nog veel meer zijn. In de derde krijgen de leerlingen Nederlands, maatschappijleer, gym en de beroepsgerichte vakken. In de vierde klas Nederlands, gym en de praktijkvakken, inclusief twee keuzevakken. Leerlingen kiezen een stage die past bij hun profiel. Op hun stageadres voeren ze de opdrachten van hun keuzevak uit. Rekening houden met de wensen van leerlingen is belangrijk en leidt tot out-of-the-box keuzes. Zo zijn er twee meiden die vanuit Z&W stagelopen op een manege. De stagebegeleider heeft een bedrijvenbestand, maar mocht een leerling zelf een plek aandragen die nog geen erkend leerwerkbedrijf is, dan probeert men dat te regelen. "Hoe dichterbij de wens van de leerling, des te

groter de kans op succes! Veel bedrijven voelen zich maatschappelijk verantwoordelijk voor deze jongeren. Zij zijn de gouden handjes van de toekomst. Na een positieve ervaring met een leerling, nemen ze makkelijker een volgende leerling op."

In de DVO staat individueel maatwerk en een passend traject voor elke leerling voorop. "Organisatorisch en financieel is dat vaak een enorme puzzel", benadrukt Ellis. "De leerlingen worden indien mogelijk geplaatst bij de basisleerlingen. Voor het vak Nederlands liep dat niet goed. Daarom is het rooster zo omgegooid, dat de docent Nederlands zich nu in een Dalton uur alleen op de derde klas DVO-leerlingen kan toelagen. Individueel worden soms vervangende opdrachten ingezet, als een leerling anders dreigt af te haken. De mentoruren worden verdubbeld van 40 naar 80 uur en bij gym worden de leerlingen ingezet als begeleiders voor eerste klassers."

Goud in handen

Vaak hebben leerlingen al een behoorlijke knauw opgelopen voordat ze in de DVO terechtkomen. Ze voelen het als falen dat ze geen 'regulier' vmbo-

programma kunnen doorlopen. Edith: "Wij geven ze juist mee dat de DVO een andere methode is, die beter bij hen past. Hoe mooi is het, dat je als school verschillende methodes kunt aanbieden, die recht doen aan verschillen tussen leerlingen. Meebewegen met de leerling betekent overigens niet dat de leerling bepaalt wat er gebeurt, dat blijft onze verantwoordelijkheid. We voeren soms ook gesprekken met docenten over de omgang met deze leerlingen. Docenten kunnen er bijvoorbeeld over vallen dat een leerling geen pen bij zich heeft, terwijl het gezien de thuissituatie ontzettend knap is dat de leerling elke dag op school komt!"

Het fundament staat, maar de DVO is nog niet af. De ambities reiken verder. Zo starten er ook weer gesprekken met mbo Da Vinci College over een doorlopende route om het succes op mbo2 te vergroten. Een van de hobbels daarin is dat leerlingen op mbo2 weer meer theorievakken moeten doen.

Na de DVO leren de meeste leerlingen door, een enkeling blijft werken op het stageadres. "Als ze bij ons binnenkomen willen ze graag werken. Als ze twee jaar verder zijn, beter weten wat ze kunnen, zelfvertrouwen hebben opgedaan en een scherper toekomstperspectief hebben, kan dat weer veranderen.

Wij zijn er trots op dat we een school zijn die kansen biedt, ook aan leerlingen met dikke dossiers. Elke leerling telt. We gunnen iedere leerling een kans. Elke leerling heeft recht op het onderwijs dat bij hem of haar past. Deze leerlingen kunnen bij ons terecht. Het samenwerkingsverband kan daar een actieve(re) rol in vervullen en het breder bekendmaken, zodat er nog minder leerlingen thuis komen te zitten. Het aantal DVO-leerlingen is nu nog te klein om er een aparte klas van te kunnen maken en ze ook in de reguliere lessen wat extra's te bieden. Als je er één docent op kunt zetten, heb je echt goud in handen!"

